

כזו, ואילו ב"שלא אוכל" נוקט התנא משמעות אחת בלבד והיינו "לא אכילנא"?! ובהכרח שפירוש הלשונות אינו משתנה, **אלא תנא פסקה** [קבע באופן החלטי]: **"שאוכל" דאכילנא משמע בכל אופן;** ו"שלא אוכל" לא אכילנא" (15) משמע בכל אופן.

מתניתין:

במשניות הקודמות שנינו שני חילוקים בין נדרים לשבועות:

האחד: דבר שאין בו ממש כגון האוסר את השינה, שבנדר אינו אסור אלא מדרבנן כיון שאין בו ממש, ואילו בשבועה אסור מדאורייתא.

השני: שלש לשונות "קרבן לא אוכל לך" "הא קרבן שאוכל לך" "לקרבן לא אוכל לך", שאינם חלים לאסור עליו לאכול עם חבריו כשאמרם בלשון זה שהוא לשון נדר, ואם אמר את אותם לשונות בלשון "שבועה" הרי הן חלין. (16)

ומסכמת המשנה:

זה — חילוקים אלו ששינונו בין נדר לשבועה — חומר הוא בשבועות מבנדרים,

ורב אשי נאדי [היה נודד ומתרחק] (12) מן **טעם דאבוי** המפרש לשון "שאוכל" בשתי משמעויות ובהתאם לנסיבות.

משום דקסבר רב אשי: כשם שאתה אומר שלשון "שאוכל" יש לה שתי משמעויות, כך יכול אתה לומר: "שלא אוכל" נמי משמע **שתי לשונות**.

שאם היו מסרבין בו לאכול, ואמר: **"אכילנא אכילנא"**, (13) ואמר נמי: **שבועה בין "שאוכל" בין "שלא אוכל"** [ונשבע הן "שבועה שאוכל" והן "שבועה שלא אוכל"]

יכול אתה לפרש: **הדין אכילנא משמע דאמר** ["את זה אוכל" היא משמעות לשונן].

כלומר: אף כשאמר לשון "שלא אוכל", אם היו מפצירין בו תחילה לאכול, אין לשונו מתפרש בהכרח "שלא אוכל", אלא יכול אתה לפרשו: "וכי נשבעתי לך שלא אוכל, והלא כבר אמרתי לך שאוכל", ולא יהא אסור בשבועה לאכול. (14)

ואיכא לתרוצה נמי לישנא [ויכול אתה לפרש את הלשון] כפשוטה: **"שבועה שלא אוכל" — שבועה דלא אכילנא קאמר**.

ואם כדבריו: מאי שנא שנוקט התנא בלשון "שאוכל" פעם משמעות כזו ופעם משמעות

12. פירוש הרא"ש.

15. כן נראה דצריך לומר.

13. כן נראה שהיא גירסת הר"ן, וראה בפירוש הרא"ש, וראה הגהות ר"ש מדסוי.

16. א. החילוק הראשון שנתבאר הוא לדעת רבינא, דקיימא לן כוותיה.

ב. החילוק השני שנתבאר אינו חילוק בין נדר לשבועה, אלא בין לשון קרבן ללשון שבועה.

14. ואף לא יתחייב לאכול, שבודאי אין בלשונו משמעות שבועה לאכול.